

تحقیقی در کهن ترین منابع در اثبات وجود حضرت رقیه(س)

نام «رقیه» در کتب و منابع تاریخی معتبر که درباب قیام حسینی و حوادث پیرامون آن چه قبل از قیام و چه بعد از شهادت امام حسین(ع) نگاشته شده اند.

نام «رقیه» در کتب و منابع تاریخی معتبر که درباب قیام حسینی و حوادث پیرامون آن چه قبل از قیام و چه بعد از شهادت امام حسین(ع) نگاشته شده اند.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه-علی کریمی: در میان اولاد کرام حضرت سید الشهداء(ع) نام حضرت رقیه(ع) و مصیبت هایی که برسر حضرتش از روی حقد و کینه آورده اند بسیار در محافل مذهبی و مجالس وعظ و خطابه که بنام نامی امام حسین بن علی(ع) تشکیل گردیده است آورده می شود و حول محور وجود ایشان نقول مختلفی عرضه می گردد، اما از مدت زمانی قبل شبهه یا بعبارتی نظری علمی در افواه و السنه مطرح گردید که اصل وجود دختری بنام رقیه را مورد خدشه ی علمی قرار می داد، این نوشتار سعی دارد با بحوث علمی دقیق از منابع کهن و مورد استناد به رفع این شبهه پرداخته و خدمتی گرچه به اندازه ی بال ملخی برای سلیمان زمان، حضرت صاحب الزمان(ع) نموده باشد.

نام «رقیه» در کتب و منابع تاریخی معتبر که درباب قیام حسینی و حوادث پیرامون آن چه قبل از قیام و چه بعد از شهادت امام حسین(ع) نگاشته شده اند به کرات دیده می شود، اما بحث اصلی اینجاست که آیا این نام موجود برای دختری از دختران امام حسین(ع) است و یا شخصی دیگر است که بعض محققین آن را رقیه بنت علی(ع) یعنی خواهر امام حسین دانسته اند.

برای مثال در کتاب لباب الانساب ابن فندق نویسنده ی آن از دختری بنام رقیه برای امام حسین در کنار سکینه و فاطمه یاد نموده است. (۱) و همچنین در کتاب هایی چون انوار الشهاده (۲) و معالی السبطين (۳) به وجود دختری خردسال بنام رقیه تصریح می نماید.

اما از طرفی دیگر برخی مورخین مانند ابن شهرآشوب در کتاب مناقب آل ابی طالب (۴) مصعب ابن عبدالله زبیری در کتاب نسب قریش (۵) و علی بن محمد العلوی در کتاب المجدی فی انساب الطالبین (۶) و شیخ مفید ره در الارشاد (۷) ابدا ذکری از رقیه بعنوان دخت امام حسین(ع) ننموده اند.

این جبهه گیری و دو دستگی در میان کتب تواریخ و مقاتل قطعا امر را بر هر محقق و پژوهشگری مشتبه ساخته و پی بردن به حقیقت قطعیه را با مشکل مواجه می سازد، قطعا اگر مدرک و منبعی کهن و عتیق در دسترس بوده و یافت شود که در نام رقیه بعنوان دخت امام تصریح نماید وزنه ی علمی وجود ایشان را بر عدم وجود ترجیح داده و سنگین می نماید.

با تحقیقات انجام شده در بعض کتب مختلفه و معتبره به قصیده و چکامه ای جانسوز از یکی از شاگردان امام صادق و امام کاظم(ع) مواجه می گردیم که از جناب «سیف بن عمیره نخعی کوفی» ایراد گردید. درباره زندگی و سال تولد سیف بن عمیره اطلاع چندانی در دسترس نیست. جز اینکه وی در زمان امام صادق و امام کاظم علیهما السلام می زیسته است.

همچنین دو پسر وی به به نام های حسن و حسین بودند و هر دو کتابی حدیثی داشته اند.

اما نکته ی مهم و اساسی این است که سیف بن عمیره یکی از راویان ثقه و علمای دارای تالیفات می باشد.

سیف بن عمیره در قصیده ای که در رثای امام حسین(ع) سروده اند در دو جا صریحا به نام رقیه اشاره می نمایند که در کنار دختران دیگر امام آورده شده است.

۱- او رقیه رقة الحسود لزلعها و غذا لیغذرها الذی لم یعذر

۲- لم انسها و سکینه و رقیه یبکینه بتحسّر و تفر (۸)

این قصیده کهن ترین منبع و مدرکی است که دال بر وجود حضرت رقیه علیها السلام می باشد.

نا گفته نماند بعضی از افراد ادعا نموده اند که شاید رقیه ی مورد نظر، رقیه بنت العلی(ع) می باشد، اما در جواب باید گفت کمترین دلیل در نامردود دانستن این قول این می باشد که معنا ندارد نام رقیه بنت علی را در کنار دختران امام حسین(ع) ذکر بنمایند در حالی که رقیه بنت علی همسر مسلم بن عقیل است و ربطی موجود نیست که ذکر مصایب توسط سیف بن عمیره بجای بیان مصیبت های دختران امام متوجه به همسر مسلم بن عقیل گردد.

علاوه براین علامه سید محسن امین عاملی و سید جواد شبر هم در کتب خود از این ماجرا برای اثبات حضرت رقیه بنت الحسین یاد نموده اند. (۹)

بنابراین مطالب مذکور، گذشته از اتفاقات و کرامات آن حضرت که در کتب موثق نقل است و خود دلیل بر اثبات وجود آن حضرت می باشد طبق ادله ی عرضه شده و منبع کهن و موثق سیف بن عمیره گرچه اظهر من الشمس بود اما ثابت گردید وجود ذی جود حضرت رقیه بنت الحسین علیها السلام!

منابع :

۱- لباب الانساب، ج ۱، ص ۳۴۹

۲-انوار الشهادة، ص ۱۶۳

۳-معالی السبطين، ج ۲، ص ۲۱۴

۴-مناقب آل ابی طالب ج ۲ ص ۱۳۱

۵-نسب قریش ص ۵۷

۶-المجدی فی انساب الطالبین ص ۹۱

۷-الارشاد ج ۲ ص ۱۳۵

۸-دایره المعارف تشیع ج ۴ ص ۳۱۴ / کتاب المنن عبد الوهاب بن احمد شافعی/ نوادر الحسینیة ص ۱۱۸۴ نادره ی ۱۸۷

۹-اعیان الشیعه ج ۷ ص ۱۹۶ / ادب الطف ص ۱۹۶